

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

A6-0462/2007

23.11.2007

RAPORT

Komisjoni 23. aastaaruanne: ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve (2005)
(2006/2271(INI))

Õiguskomisjon

Raportöör: Monica Frassoni

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	10
PETITSIOONIKOMISJONI ARVAMUS.....	10
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	14

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

võtta vastu komisjoni 23. aastaaruanne ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve kohta (2006/2271(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 23. aastaaruannet ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve kohta (KOM(2006)0416);
 - võttes arvesse komisjoni personali töödokumente (SEK(2006)0999 ja 1005);
 - võttes arvesse komisjoni teatist „Tulemuslik Euroopa Liit – ühenduse õiguse kohaldamine“ (KOM(2007)0502);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45 ja artikli 112 lõiget 2;
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ja petitsioonikomisjoni arvamust (A6-0462/2007),
- A. arvestades, et ELi poliitika tõhususe määrab suuresti selle rakendamine liikmesriigi, piirkondlikul ja kohalikul tasandil; arvestades, et ühenduse õigusaktide täitmist liikmesriikide poolt tuleb rangelt kontrollida ja jälgida, et see avaldaks soovitud positiivset mõju kodanike igapäevaelule;
- B. arvestades, et ühenduse õiguse rikkumisega seotud kaebuste arv näitab, et Euroopa kodanikud mängivad selle kohaldamisel väga tähtsat rolli, ning et ELi institutsioonide suutlikkus kodanike muresid nõuetekohaselt lahendada on Euroopa Liidu usaldusväärsuse jaoks oluline;
- C. arvestades, et komisjon võib kohandada vahendeid, mida ta kasutab oma ülesande tõhusaks täitmiseks, ning teha uuendusi, mis on välja töötatud ühenduse õiguse kohaldamise parandamiseks,

2005. aasta aruanne ja parlamendi resolutsiooni järelkontroll

1. märgib, et menetluste arv, mida komisjon on rikkumiste puhul algatanud, on viimastel aastatel pidevalt tõusnud ning jõudis 2003. aastal 2709 tuvastatud rikkumiseni (ELi 15 liikmesriigis); lisaks märgib, et avastatud rikkumiste arv vähenes järsult 2004. aastal (563 võrra) ja suurenes uuesti 2005. aastal, kuid siiski tasemeni, mis jääb alla 2003. aasta tasemele: 2653 registreeritud rikkumist (ELi 25 liikmesriigis);
2. märgib, et kümne uue liikmesriigi liitumisel ei tundu olevat mingit mõju registreeritud rikkumiste arvule, ning palub komisjonil anda parlamendile selgitusi ja kindlustunnet, et see ei ole nii mitte kaebuste registreerimata jätmise ja/või rikkumistega tegelemiseks vajalike siseressursside puudumise tõttu komisjonis;
3. tervitab suurema osa asjassepuutuvate peadirektooraatide valmisolekut anda teavet rikkumistele eraldatud vahendite kohta oma valdkonnas ning rikkumismenetluste käigu kohta; märgib, et iga peadirektooraat kohaldab ühenduse õigust ning eraldab vahendeid

omal viisil ning et eri meetodite toimimise kohta ei ole ei täpset ülevaadet ega üldist avalikkuse hinnangut;

4. kohustub toetama komisjoni, tehes ressurside suurendamiseks rohkem eelarveeraldisi, nii nagu on taotlenud enamik asjaomaseid peadirektoraate;
5. tervitab asjaolu, et mõned peadirektoraadid on töötanud välja konkreetset mehhanismid lisaks rikkumismenetluse kasutamisele, eesmärgiga tagada tõhus järelevalve ühenduse õiguse kohaldamise üle ning selle konsolideeritud kohaldamine; märgib, et 2002. aasta elektroonilise side reguleerivas raamistikus kehtestati kavandatavatest siseriiklikest õiguslikest meetmetest teatamise kord, mis võimaldab liikmesriikide reguleerivate asutuste ja komisjoni vahelist kiiremat koostööd; kutsub komisjoni üles kaaluma selle preventiivse mehhanismi süstemaatilist rakendamist teistes sektorites;
6. on seisukohal, et tuleks ergutada parimate tavade tutvustamist liikmesriikide vahel, näiteks pakettkohtumiste ja ülevõtmist käsitlevate seminaridega, mida ühenduse õiguse kohaldamise hõlbustamiseks korraldab Euroopa Komisjon; kutsub komisjoni üles kaaluma viise, kuidas kaasata niisugustesse protsessidesse Euroopa Parlamenti;
7. tervitab komisjoni mõnede peadirektoraatide – eelkõige keskkonna peadirektoraadi – pingutusi parandada asjaomaste direktiivide vastavuskontrolli, kuid ei ole rahul komisjoni vastusega vastavusuuringute konfidentsiaalsuse kohta; kutsub komisjoni veel kord üles avaldama oma veebilehel uuringud, mida eri peadirektoraadid on taotlenud, hindamaks liikmesriikide rakendusmeetmete vastavust ühenduse õigusaktidega;
8. tunneb heameelt, et esimest korda kaasati aastaaruandesse ja sellega seotud lisadesse üksikasjad petitsioonidega seotud rikkumiste konkreetse ja detailse käsitlemise kohta;
9. julgustab tava saata erinevasse liikmesriikidesse andmete kogumise missioone, et uurida petitsioonide esitajate tõstatatud probleeme; peab seda probleemide otse liikmesriikidega lahendamise pragmaatiliseks viisiks kodanike huvides; usub, et sellised missioonid on seda vajalikumad, kuna komisjonil puuduvad „inspekteerimise” volitused, et kontrollida EÜ õiguse praktilist rakendamist, näiteks keskkonnavaldkonnas;
10. tervitab komisjoni lubadust lisada üldjuhul tulevastesse õigusloomelistesse ettepanekutesse kodanikele mõeldud kokkuvõtted ja nõuab konkreetseid näiteid sellistest kokkuvõtetest ning selgitust, et need moodustavad vastava õigusakti lahutamatu osa, nagu nõutakse Euroopa Parlamendi 16. mai 2006. aasta resolutsiooni (komisjoni 21. ja 22. aastaaruande: ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve (2003 ja 2004) kohta)¹ punktis 19;
11. usub, et komisjon peaks olema ennetavam, jälgides liikmesriikide tegevust, mis võib nähtavale tuua ühenduse õiguse rikkumise; kutsub komisjoni seetõttu üles kasutama tõhusamalt oma esindusi, et hoida ära või heastada rikkumisi;
12. kutsub liikmesriike üles minema kaugemale vaid ametlikust ühenduse õigusloome ülevõtmisest ja vältima, niipalju kui võimalik, direktiivide killustatud ülevõtmist, et muuta õigusloomet lihtsamaks ja läbipaistvamaks;

¹ ELT C 297 E, 7.12.2006, lk 122.

13. tervitab asjaolu, et oma teatises „Tulemuslik Euroopa Liit – ühenduse õiguse kohaldamine”, käsitles komisjon mõningaid peamisi poliitikaküsimusi, mis tõstatati eespool nimetatud Euroopa Parlamendi 16. mai 2006. aasta resolutsioonis; märgib siiski, et mõned olulised küsimused on veel lahendamata ega saanud täielikku vastust, eriti selle osas, mis puudutab rikkumisjuhtumite lahendamisele eraldatavaid vahendeid, rikkumismenetluse kestust ja EÜ asutamislepingu artikli 228 piiratud kasutust ning prioriteetsete kriteeriumide rakendamise hindamist; palub komisjonil nendele tähtsatele küsimustele vastata;

Komisjoni 2007. aasta teatis „Tulemuslik Euroopa Liit – ühenduse õiguse kohaldamine”

14. tervitab asjaolu, et komisjon omistab oma hiljuti vastuvõetud teatises ühenduse õiguse kohaldamise küsimusele tähtsust ning võtab seda küsimust tõsiselt arvesse; „kui õigusakte ei kohaldata nõuetekohaselt, võib juhtuda, et Euroopa poliitika eesmärgid ei saavutata ja aluslepingutega ette nähtud vabadused saavutatakse vaid osaliselt”²; innustab komisjoni, et komisjon jõuaks teatises nimetatud kohustuste jätkuva täitmise kaudu konkreetsete ja nähtavate tulemusteni ning hoiaks parlamenti nende tulemustega pidevalt kursis;
15. märgib, et petitsioonide läbivaatamine on toonud esile struktuurilised kitsaskohad ühenduse õiguse erinevate normide rakendamisel liikmesriikide poolt; on arvamusel, et ühenduse õiguse järjekindluse ja sidususe tagamiseks tuleb kaevata ühenduse õiguse rikkumised järjekindlalt Euroopa Kohtusse, seda vähemalt siseriiklikult olulistest kohtuasjadest, millega luuakse pretsedent siseriiklikus kohtupraktikas ja millest tulevikus lähtutakse; on seisukohal, et komisjonipoolne järjekindlus selles suhtes võiks tunduvalt vähendada kodanike hilisemat vajadust esitada komisjonile kaebusi ja Euroopa Parlamendile petitsioone analoogsetes küsimustes;
16. märgib, et rikkumismenetluste tõhususe saavutamisel (EÜ asutamislepingu artiklid 226 ja 228) on veel ikka peamiseks takistuseks menetluste pikkus ja artikli 228 piiratud kasutamine; on kindlal seisukohal, et komisjoni pakutud tähtaega ülevõtmismeetmete teatamata jätmise juhtudel (et ametliku kirja saatmisest kuni juhtumit käsitleva otsuseni või juhtumi Euroopa Kohtusse andmiseni ei mööduks rohkem kui 12 kuud) ning Euroopa Kohtu varasemast otsusest kinnipidamist tagava menetluse puhul (12 kuni 24 kuud) ei tohi ühelgi juhul ületada ja kutsub seetõttu komisjoni üles teostama nimetatud tähtaja piires perioodilist järelevalvet rikkumismenetluste edenemise üle ning teavitama sellest asjaomaseid kodanikke;
17. kutsub komisjoni üles rakendama asutamislepingu artiklit 228 kindlakäelisemalt, et tagada Euroopa Kohtu otsuste nõuetekohane järgimine;
18. tervitab komisjoni kavatsust täiustada kehtivaid töömeetodeid, eesmärgiga olemasolevate menetluste haldamist ja juhtimist kiirendada ning vastavad prioriteedid seada, ning liikmesriike kohustustega siduda ja formaalselt kaasata; märgib, et uue kavandatava töömeetodi alusel edastatakse komisjonile laekunud päringud ja kaebused otse asjaomasele liikmesriigile, „kui küsimus nõuab liikmesriigi selgitust asjaolude või õigusliku seisukoha kohta. (...) antakse liikmesriikidele lühike tähtaeg, mille jooksul nad

² KOM(2007)0502, lk 2.

saavad asjaomastele kodanikele või ettevõtjatele vahetult anda vajalikke selgitusi, teavet ja lahendusi ning teavitada komisjoni.”³

19. tunneb sügavat muret, et kui päringud ja kaebused saadetakse tagasi asjaomasele liikmesriigile (kes on eelkõige vastutav ühenduse õiguse ebaõige kohaldamise eest), siis võib uus töömeetod kujutada endast ohtu, et komisjon ütleb lahti oma institutsioonilisest kohustusest tagada „asutamislepingu eestkostjana” ühenduse õiguse kohaldamine vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 211; märgib, et komisjon on sageli viimane organ, kelle poole kodanikud saavad pöörduda, et esitada kaebus ühenduse õiguse mittekohaldamise peale;
20. palub seega komisjonil täpsustada uue töömeetodi juurutamisel järgmist:
 - määratleda selgelt juhud, mille puhul uut meetodit kohaldatakse;
 - kinnitada, et uus töömeetod ei ole rikkumismenetluste kõrval alternatiivne mehhanism;
 - tagada, et uus meetod ei pikenda veelgi rikkumismenetluste algatamist, mille kestus on juba niigi äärmiselt pikk ja ebamäärane, ega tee järeleandmisi liikmesriikidele, kui on tegemist kodaniku jaoks lahenduse leidmiseks komisjoni enda poolt määratud tähtaegadest kinnipidamisega;
 - täpsustada kaebuste registreerimise hetke vastavalt uuele meetodile (enne või pärast asjaomase liikmesriigi reageerimist) ning näidata, kes peab tegema otsuse asjaomase kaebuse registreerimiseks; tagada, et kaebuse registreerimisel austataks komisjonis kollegiaalsuse põhimõtet;
 - täpsustada, kes peab kaebusele vastama (komisjon või liikmesriik);
 - teavitada parlamenti erimeetmetest, mida komisjon kavatseb võtta, et tagada oma rolli täielik täitmine asutamislepingu järelevalvajana üleminekuperioodil enne uue süsteemi täielikku rakendamist ja juhul, kui uus süsteem ei anna oodatud tulemusi;
21. tervitab komisjoni ettepanekut katsetada uut meetodit 2008. aastal katseprojektiga mõne liikmesriigiga, misjärel seda pärast esimese kasutusaasta möödumist hinnatakse ning võidakse laiendada kõigile liikmesriikidele;
22. palub komisjonil kavandatud katseprojekti jooksul keskenduda nendele liikmesriikidele, kus ühenduse õiguse kohaldamine tekitab ametivõimude poolse koostöö puudumise tõttu, eriti piirkondlikul ja kohalikul tasandil, veel ikka probleeme; palub komisjonil katseprojekti kaudu kindlaks teha, kas ja kus on komisjonis pärast uue töömeetodi juurutamist vaja kaebuste käsitlemiseks ja haldamiseks rohkem vahendeid;
23. kuna kodanike ja ettevõtjate petitioonid ja kaebused hõlbustavad väga suure hulga rikkumiste avastamist ja selleks, et ära hoida segadust mitmesuguste probleemide lahendamise tegelevate asutustega, nõuab tungivalt, et komisjon uuriks selge tähistamise või keskse veebipõhise nõuandepunkti loomise võimalust kodanike

³ KOM(2007)0502, lk 7.

abistamiseks;

24. tervitab komisjoni otsust „teha enamiku menetlusetappide puhul otsuseid sagedamini, et menetluskäik oleks kiirem”; märgib, et komisjon korraldab neli ametlikku koosolekut aastas, et teha otsuseid rikkumismenetluste kohta, ja tervitab komisjoni otsust teha rikkumisi puudutavaid otsuseid sagedamini; avaldab kahetsust, et teatistes ei määratleta uute kohustuste täitmiseks vajalikke tugevamaid poliitilisi ja korralduslikke meetmeid;
25. märgib, et teatise lisas on toodud ühenduse õiguse valdkondade loetelu, mille suhtes tehakse ettepanek hindamiseks, ning palub komisjonil selgitada selle loetelu ulatust;
26. avaldab kahetsust, et komisjon ei täitnud oma 2002. aasta teatistes „Ühenduse õiguse kohaldamise parem järelevalve” võetud kohustust, et „prioriteetsete kriteeriumide kohaldamist hinnatakse kord aastas, kui arutatakse ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve aruannet”⁴; tervitab komisjoni võetud uut kohustust „kirjeldada ja selgitada alates 2008. aastast iga-aastastes aruannetes oma tegevust kõnealuste prioriteetide raames”⁵;
27. märgib, et parlament on endiselt saanud petitsioone, milles väidetakse, et liikmesriigid rikuvad jätkuvalt petitsioonide esitajate inim- ja põhiõigusi ning avaldab sügavat kahetsust, et uuest prioriteetsete kriteeriumide loetelust on kadunud ühenduse materiaalõiguses sätestatud inimõiguste ja põhivabaduste rikkumise kriteeriumid; tuletab meelde, et ELi lepinguga antakse Euroopa Parlamendile volitus algatada nimetatud lepingu artikli 7 lõikes 1 sätestatud menetlus;
28. nõuab tungivalt, et komisjon rakendaks laialdaselt põhimõtet, et kõik kirjad, milles tõenäoliselt esitatakse kaebus ühenduse õiguse tegeliku rikkumise kohta, tuleb registreerida kaebustena, välja arvatud teatise „Suhted kaebuse esitajaga seoses ühenduse õiguse rikkumistega”⁶ lisa punktis 3 nimetatud erandlike asjaolude korral; märgib, et Euroopa ombudsman leidis hiljuti, et komisjon on süüdi halduslikus omavolis, sest ei registreerinud kaebust vastavalt nimetatud teatisele; nõuab tungivalt, et komisjon teataks parlamendile mis tahes muudatustest erandlikes kriteeriumides, mis lubavad kaebuse registreerimata jätta, ning konsulteeriks parlamendiga nende suhtes;
29. nõuab tungivalt, et kõik komisjoni teenistused teavitaksid kaebuste esitajaid igati kaebuste töötlemise kulgemisest iga varem määratud tähtaja möödumisel (ametlik kirjalik teade, põhjendatud arvamus, Euroopa Kohtule üleandmine), esitamaks oma otsuste põhjused ja edastamaks need üksikasjalikult kaebuse esitajale vastavalt oma 2002. aasta teatistes esitatud põhimõtetele;
30. kiidab heaks komisjoni kavatsuse tagada tasuta juurdepääs oma elektroonilisele andmebaasile ja julgustab komisjoni seda kohustust niipea kui võimalik täitma;
31. tervitab komisjoni lubadust teha alates ametliku teadaande edastamise hetkest kõigis rikkumismenetluste etappides kättesaadavaks kokkuvõtlik teave; on seisukohal, et

⁴ KOM(2002)0725, lk 12.

⁵ KOM(2007)0502, lk 9.

⁶ KOM(2002)0141.

lâbipaistvuse ja liikmesriikide kohtutes ühenduse õiguse parema kohaldamise huvides peaks komisjon avaldama siis, kui asjassepuutuvaid küsimusi enam ei uurita, liikmesriikidega suhtluse sisu ja ajakava;

32. tervitab komisjoni kavandatavat selgitava dokumendi avaldamist Euroopa Kohtu kohtupraktika kohta, mis puudutab kahjunõudeid ühenduse õiguse rikkumise korral; lisaks sellele soovib komisjonil uurida võimalust tegutseda vastavate kahjunõuete puhul liikmesriikide kohtutes kooskõlas liikmesriigi menetlusõigusega kui *amicus curiae*, nagu juba talitatakse siseriiklike kohtuvaidluste puhul, mis puudutavad Euroopa Ühenduse konkurentsioigust⁷;

Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide roll ELi õiguse kohaldamisel

33. on seisukohal, et parlamendi alalised komisjonid peaksid võtma palju aktiivsema rolli ühenduse õiguse kohaldamise järelevalves oma pädevusvaldkonnas ning selle teostamiseks peaksid nad saama abi ja regulaarset teavet komisjonilt; teeb ettepaneku, et võimaluse korral peaks asjaomase valdkonna eest vastutav Euroopa Parlamendi raportöör või tema määratud asendaja etendama ühenduse õigusaktide liikmesriikide poolse täitmise lakkamatul kontrollimisel kesket ja jätkuvat rolli; märgib, et keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni korrapärased rakendamisteemalised koosolekud on tava, mida tuleks laiendada kõigile parlamendikomisjonidele ning komisjon tuleks sellesse süsteemselt kaasata;
34. märgib siiski, et komisjoni vastuseis anda täpset teavet küsimustes, mille puhul on juba alustatud rikkumismenetlust, vähendab märgatavalt üldsuse huvi nende koosolekute toimumise ja tõhususe suhtes; kutsub parlamendi komisjone üles kavandama ühenduse õiguse kohaldamise teemalisi koosolekuid, lisades kutsutute nimekirja vajadusel asjaomaste liikmesriikide või nõukogu esindajad
35. usub, et parlamendi komisjonidele (ka petitsioonikomisjonile) tuleks anda piisavat halduslikku toetust, et võimaldada neil oma ülesannet tulemuslikult täita; palub parlamendireformi töörihmal, eelarvekomisjonil ja teistel asjaomastel parlamendi organitel esitada konkreetseid ettepanekuid muu hulgas eespoolnimetatud raportööride rolli kohta ja hinnata, kas oleks teostatav, kui ühenduse õiguse pideva ja tõhusa järelevalve tagamiseks luuakse iga komisjoni sekretariaadi juurde vastav töörihm;
36. nõuab suuremat koostööd liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi ning nende vastavate liikmete vahel, et edendada ja suurendada Euroopa küsimuste tulemuslikku järelevalvet riiklikul tasandil; on seisukohal, et parlamendid etendavad ühenduse õiguse kohaldamise järelevalves väärtuslikku rolli, aidates seega tugevdada liidu demokraatlikku õiguspärast ja tuues seda kodanikele lähemale;
37. tuletab meelde nõukogu lubadust ergutada liikmesriike koostama ja avaldama tabeleid, mis näitlikustavad seost direktiivide ja siseriiklike ülevõtmismeetmete vahel; rõhutab, et sellised tabelid on äärmiselt olulised, võimaldamaks komisjonil teostada tõhusat rakendusmeetmete kontrolli kõigis liikmesriikides; kutsub parlamenti kaasõigusloojana

⁷ Komisjoni teatis komisjoni ja ELi liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaldamisel (ELT C 101, 27.4.2004, lk. 54), punktid 17–20.

üles astuma kõiki vajalikke samme, et tagada nende tabelitega seonduvate sätete säilimine komisjoni ettepaneku tekstis kogu õigusloomemenetluse kestel;

38. märgib, et liikmesriikide kohtud mängivad ühenduse õiguse kohaldamisel väga tähtsat rolli, ning toetab komisjoni pingutusi pakkuda täiendavat koolitust liikmesriikide kohtunikele, juristidele ja ametiasutuste töötajatele;

39. kutsub komisjoni üles parandama liikmesriikide kohtuorganite parlamendi parlamentaarset puutumatust puudutavate otsuste järgimise järelevalvet ja, kui komisjon teeb kindlaks nende otsuste täitmata jätmise, teavitama parlamenti meetmetest, mida ta kavatses võtta;

o

o o

40. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Kohtule, Euroopa ombudsmanile ja liikmesriikide parlamentidele.

SELETUSKIRI

Käesolevas raportis antakse hinnang komisjoni järelevalvele ühenduse õiguse kohaldamise üle 2005. aastal.

Samuti analüüsitakse teatist „Tulemuslik Euroopa Liit – ühenduse õiguse kohaldamine” (KOM(2007)0502), mille komisjon hiljuti vastu võttis.

Raport sündis tänu ulatuslikele kohtumistele raportööri ja volinike vahel, kes vastutavad ühenduse õiguse kohaldamise eest oma pädevusvaldkonnas. Lisaks peeti tihedat sidet komisjoni eri teenistustega, kes vastutavad ühenduse õiguse haldamise ja täitmise kontrolli eest.

Käesoleva raporti raames korraldati 3. mail 2007. aastal ühenduse õiguse kohaldamise teemal avalik kuulamine, kus oma kogemusi ja teadmisi vahetasid ning sellega raporti valmimisele kaasa aitasid liikmesriikide parlamentide esindajad, liikmesriikide kohtunikud, juristid ja riikide valitsuste esindajad. Raportis esitatakse ka võrdlev analüüs EÜ õiguse ülevõtmise kohta liikmesriikides, mille viis läbi Euroopa Parlamendi poliitikaosakond koostöös Euroopa Parlamendiuuringute ja -dokumentatsiooni Keskusega.

Raportis võetakse arvesse teiste parlamendikomisjonide kogemust ühenduse õiguse kohaldamisel ning tunnustatakse olulist rolli, mida Euroopa Parlament peaks mängima EÜ õiguse nõuetekohasele kohaldamisele kaasaaitamises.

9.10.2007

PETITSIOONIKOMISJONI ARVAMUS

õiguskomisjonile

ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve kohta (2005) – 23. aastaaruanne (2006/2271(INI))

Arvamuse koostaja: Diana Wallis

ETTEPANEKUD

Petitsioonikomisjon palub vastutaval õiguskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

2005. aasta aruanne ja Equitable Life Assurance Society kriisi uurimiskomisjoni raport

1. tunneb heameelt, et esimest korda kaasati aastaaruandesse ja sellega seotud lisadesse üksikasjad petitsioonidega seotud rikkumiste konkreetse ja detailse käsitlemise kohta; nõustub komisjoniga, et petitsioonid kujutavad endast väärtuslikku teabeallikat ühenduse õiguse rikkumiste tuvastamisel; tervitab komisjoni väljendatud kavatsust käsitleda oma aastaaruannetes rohkem strateegilisi teemasid;
2. julgustab tava saata erinevasse liikmesriikidesse andmete kogumise missioone, et uurida petitsioonide esitajate tõstatatud probleeme; peab seda probleemide otse liikmesriikidega lahendamise pragmaatiliseks viisiks kodanike huvides; usub, et sellised missioonid on seda vajalikumad, kuna komisjonil puuduvad „inspekteerimise” volitused, et kontrollida EÜ õiguse praktilist rakendamist, näiteks keskkonnavaldkonnas;
3. tervitab komisjoni lubadust lisada üldjuhul tulevastesse õigusloomelistesse ettepanekutesse kodanikele mõeldud kokkuvõtted ja nõuab konkreetseid näiteid sellistest kokkuvõtetest ning selgitust, et need moodustavad vastava õigusakti lahutamatu osa, nagu nõutakse Euroopa Parlamendi 16. mai 2006. aasta resolutsiooni (komisjoni 21. ja 22. aastaaruande: ühenduse õiguse kohaldamise järelvalve (2003 ja 2004) kohta)⁸ punktis 19;
4. on arvamusel, et juhul kui petitsioonid ja praktiline kogemus tõendavad, et ühenduse teatava õigusakti mõju ei vasta sõnastatud eesmärkidele, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kaaluma õigusakti esmajärjekorras läbivaatamist;
5. tuletab meelde nõukogu lubadust ergutada liikmesriike koostama ja avaldama tabeleid, mis näitlikustavad seost direktiivide ja siseriiklike ülevõtmismeetmete vahel⁹; toetab komisjoni jätkuvaid püüdlusi selles küsimuses;
6. usub, et komisjon peaks olema ennetavam, jälgides liikmesriikide tegevust, mis võib nähtavale tuua ühenduse õiguse rikkumise, ning tugevdades kontrolli rakendamisprotsessi üle liikmesriikides; kutsub komisjoni seetõttu üles kasutama tõhusamalt oma esindusi, et hoida ära või heastada rikkumisi;

Komisjoni 2007. aasta teatis „Tulemuslik Euroopa – ühenduse õiguse kohaldamine”

7. tervitab komisjoni kavandatavat selgitava dokumendi avaldamist Euroopa Kohtu kohtupraktika kohta, mis puudutab kahjunõudeid ühenduse õiguse rikkumise korral;

⁸ ELT C 297 E, 7.12.2006, lk 122.

⁹ Paremat õigusloomet käsitlev institutsioonidevaheline kokkulepe (ELT C 321, 31.12.2003, lk 1). Vt ka komisjoni teatist KOM(2006)0689.

lisaks sellele soovib komisjonil uurida võimalust tegutseda vastavate kahjunõuete puhul liikmesriikide kohtutes kooskõlas liikmesriigi menetlusõigusega kui *amicus curiae*, nagu juba talitatakse siseriiklike kohtuasjade puhul, mis puudutavad Euroopa Ühenduse konkurentsioigust¹⁰;

8. tervitab komisjoni kavatsust parandada seniseid töömeetodeid ja võtab teadmiseks esitatud pilootprojekti, millega liikmesriigid kaasatakse otseselt päringute ja kaebuste haldamisse;
9. usub, et selline uus lähenemine, mis toimib kodanikele geograafiliselt lähimas kohas, ei tohiks:
 - tuua kaasa, mis puudutab liikmesriikidele edastatud dokumente, koostöö vähenemist Euroopa Parlamendiga, kes esindab ühenduseks liitunud riikide inimesi, eelkõige oma petitsioonikomisjoni kaudu;
 - põhjustada õiguste vähenemist kaebuste korral komisjoni vastu;
 - anda liikmesriikidele võimalust saada põhjendamatu tunnustust ühiselt Euroopa Liidu tasandil saavutatud edusammude eest või võimalust viivitada rikkumismenetluse algatamist;
10. on seisukohal, et alati, kui Euroopa Parlamendile esitatakse petitsioon paralleelselt kaebusega, mida käsitletakse pilootprojekti kavandatud uue lähenemisviisi alusel, peaks asjaomane liikmesriik osalema lojaalse koostöö vaimus aktiivselt ja otseselt petitsioonikomisjoni töös;
11. märgib, et petitsioonide läbivaatamine on toonud esile struktuurilised kitsaskohad ühenduse õiguse erinevate normide rakendamisel liikmesriikide poolt; on arvamisel, et ühenduse õiguse järjekindluse ja sidususe tagamiseks tuleb kaevata ühenduse õiguse rikkumised järjekindlalt Euroopa Kohtusse, seda vähemalt siseriiklikult olulistes kohtuasjades, millega luuakse pretsedent siseriiklikus kohtupraktikas ja millest tulevikus lähtutakse; on seisukohal, et komisjonipoolne järjekindlus selles suhtes võiks tunduvalt vähendada kodanike hilisemat vajadust esitada komisjonile kaebusi ja Euroopa Parlamendile petitsioone analoogsetes küsimustes;
12. märgib, et Euroopa Parlament saab jätkuvalt petitsioone, milles väidetakse, et liikmesriigid rikuvad püsivalt petitsioonide esitajate inim- ja põhiõigusi; tuleb meelde, et ELi lepinguga antakse Euroopa Parlamendile volitus algatada nimetatud lepingu artikli 7 lõikes 1 sätestatud menetlus, mis võib tuua kaasa sõltumatute isikute määramise esitama aruannet nende põhimõtete tõsise rikkumise riski kohta, millele Euroopa Liit on rajatud, kaasa arvatud inimõiguste austamine, nagu on tagatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga;
13. on seisukohal, et kui päring või kaebus toob päevavalgele ühenduse õiguse rikkumise, on äärmiselt oluline, et liikmesriik teeb ettepaneku see heastada; on lisaks seisukohal, et mõistet „heastamine” tuleks tõlgendada laialt ning et paljalt õigusrikkumise lõpetamine

¹⁰ Komisjoni teatis komisjoni ja ELi liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaldamisel (ELT C 101, 27.4.2004, lk. 54), punktid 17–20.

ei pruugi alati olla piisav heastamine;

14. kuna kodanike ja ettevõtjate petitioonid ja kaebused hõlbustavad väga suure hulga rikkumiste avastamist¹¹, on seisukohal, et nende esitamist tuleks ergutada ja nendega tegeleda kõige sobivamate kanalite kaudu, et vältida segadust; arvestades praegust segadust kaebustega ja probleemide lahendamise tegelevate erinevate organitega, mis võib veelgi suurenda seoses esitatud pilootprojektiga, nõuab tungivalt, et komisjon uuriks selge tähistamise või keskse veebipõhise nõuandepunkti loomise võimalust kodanike abistamiseks;
15. tervitab komisjoni lubadust teha alates ametliku teadaande edastamise hetkest kõigis rikkumismenetluste etappides kättesaadavaks kokkuvõtlik teave; on seisukohal, et läbipaistvuse ja liikmesriikide kohtutes ühenduse õiguse parema kohaldamise huvides peaks komisjon avaldama siis, kui asjassepuutuvaid küsimusi enam ei uurita, liikmesriikidega suhtluse sisu ja ajakava;
16. on seisukohal, et on olemas tungiv vajadus parandada oma petitioonikomisjoni administratiivseid ressursse, et suurendada Euroopa Parlamendi võimet viia läbi talle esitatud petitioonide sõltumatuid uurimisi.

¹¹ Vt aastaaruande I lisa, lk 4–8; vt ka komisjoni talituste töödokumenti: Olukord erinevates valdkondades, SEK(2006)999, lk 23–26.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	3.10.2007
Lõpphääletuse tulemused	+ : 21 - : 1 0 : 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Simon Busuttil, Luis Herrero-Tejedor, Carlos José Iturgaiz Angulo, Mairead McGuinness, Manolis Mavrommatis, Gay Mitchell, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Radu Țirle, Michael Cashman, Proinsias De Rossa, Alexandra Dobolyi, Lasse Lehtinen, Miguel Angel Martínez Martínez, Maria Matsouka, Marian Harkin, Diana Wallis, Marcin Libicki, Margrete Auken, David Hammerstein, Kathy Sinnott
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Carlos Carnero González, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	20.11.2007
Lõpphääletuse tulemused	+ : 24 - : 0 0 : 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Carlo Casini, Bert Doorn, Cristian Dumitrescu, Monica Frassoni, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Othmar Karas, Piia-Noora Kauppi, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Antonio López-Istúriz White, Hans-Peter Mayer, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Diana Wallis, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Mogens N.J. Camre, Charlotte Cederschiöld, Vicente Miguel Garcés Ramón, Luis de Grandes Pascual, Kurt Lechner, Eva Lichtenberger, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Gabriele Stauner
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Toine Manders, Tomáš Zatloukal